

Boqiy fikr

Xalqlar madaniyat va ma'naviyat borasida bir-birlarini qanchalik yaxshi tushunsa, iqtisodiy aloqalar ham shunchalik tez rivoj topadi.

Islom KARIMOV

Kuch – bilim va tafakkurda

Ma'rifat

ENLIGHTENMENT

XALQ ZIYOLILARI GAZETASI

معرفت

1931-yildan chiqsa boshlagan • E-mail: info@marifat.uz • 2017-yil 21-iyun, chorshanba № 49 (9010)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ҲУЗУРИДАГИ ЎЗБЕКИСТОНГА ОИД ХОРИЖДАГИ МАДАНИЙ БОЙЛИКЛАРНИ ТАДҚИҚ ЭТИШ МАРКАЗИННИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТҮГРИСИДА

Мустақиллик йилларида халқимизнинг бой тарихи ва маданиятиниң ажралмас бир қисмини ташкил этадиган, маънавий тараққиетимиз учун фоят мухим аҳамиятга эга бўлган қадимий кўлэзмалар, санъат асарлари, осори-атиқаларни саклаш, уларни илмий тадқиқ этиш, юритимииз ва жаҳон жамоатчилиги ўртасида тарғиб килиш юзасидан кенг кўламли ишлар амалга оширилди.

Ана шундай ноёб тарихий-маданий ашёялар нафакат халқимиз маданиятининг нодир дурданалари, балки жаҳон миқёсидаги йирик колекциялар ҳисобланади.

Шу билан бирга, мамлакатимиз тарихи ва маданиятига оид кўплаб қўйматларни экспонатлар хорижий давлатларнинг музейлари ва архив фонdlарида сакланмоқда. Ушбу маданий мерос ёдгорликларини аниқлаш ва тадқиқ этиш, имкон қадар мамлакатимизга олиб келиш юзаси-

сидан кейинги йилларда муайян ишлар қўлиниди.

Айни вақтда халқимиз, хусусан, ёшларимизни ана шу бебаҳо маънавий бойлиқдан баҳраманд этиш, тарихимиз ва маданиятиимизнинг но маълум саҳифаларини чуқур ўрганиш, чет эллардаги Ўзбекистонга оид маданий бойликлар хакида тўлиқ маълумотлар базасини яратиш, бу йўналышдаги ишларнинг самарадорлигини янада ошириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги, Ташкил ишларнига, Фанлар академияси, "Ўзархив" агентлигининг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузурида Ўзбекистонга оид хорижий маданий бойликларни тадқиқ этиш марказини (кейинги ўринларда Марказ деб юритилади) ташкил этиши түгрисидаги таклифи маъкуллансин.

(Давоми 2-бетда.)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АҲОЛИСИГА 2017–2021 ЙИЛЛАРДА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТИББИЙ ЁРДАМ КЎРСАТИШНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ЧОРА-ТАДБИRLARI ТҮГРИСИДА

Соғлиқни сақлашни ислоҳ қилиш давлат дастурлари амалга оширилиши натижасида юкори технологик ихтинослаштирилган тиббий ёрдам кўрсатишнинг принципиал жиҳатдан янага тизими ташкил этилди. Республикада ихтинослаштирилган тиббиёт марказлари, шу жумладан, хирургия, кардиология, кўз микрохирургияси, урология, акушерлик ва гинекология, педиатрия, эндокринология, терапия ва тиббиёт реабилитация, дерматология ва венерология, фтизиатрия ва пульмонология (кейинги ўринларда – Республика марказлари) соҳасида замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган ва юкори малакали врачлар билан тўйдирилган ихтинослаштирилган тиббиёт марказлари фаолият кўрсатмоқда.

Кейинги беш йилда Республика марказларида 150 мингдан

ортиқ операциялар, шу жумладан, 80 мингдан ортиқ юкори технологик оператив мулажалар бажарилди, даволашнинг мураккаб ва ноёб услублари амалиётга жорий этилди.

Шу билан бирга, ихтинослаштирилган юкори технологик тиббий ёрдам кўрсатиш асосан Тошкент шаҳрида жамланган, бу республика минтақалари аҳолиси нинг тегиши хизматлардан фойдаланишини чеклаб кўймоқда. Замонавий диагностика ва маҳсус тиббиёт ускуналари билан етарлича жиҳозланмаганлик, замонавий ускуналарда ишлаш учун врачларнинг етарлича тайёланмаганлиги туфайли юкори технологик ихтинослаштирилган тиббий ёрдамнинг айрим турларидан республика аҳолиси фойдалана олмаяпти.

(Давоми 3-бетда.)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори

РАМАЗОН ҲАЙТИНИ НИШОНЛАШ ТҮГРИСИДА

Муборак Рамазон ҳайитининг маънавий ҳаётимиздаги олиjanоб фазилатларни, шукроналиқ, меҳроқибат, ҳамхихатлиқ каби эзгу қадриятларни мустаҳкамлаш борасидаги ўрни ва аҳамиятни эътиборга олиб, миллий-диний анъаналаримизни асрар-авайлаш ва улуғлаш максадида ҳамда ўзбекистон Республикаси Президентининг "Рӯза ҳайитини дам олиш куни деб эълон қилиш түгрисида"ги 1992 йил 27 мартағи ПФ-368-сон Фармонига мувофиқ:

1. Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг 2017 йилда Рамазон ҳайитининг биринчи куни 26 июнь душанба кунига тўғри келиши ҳақида қабул киғланкарорини инобатга олиб, 2017 йил 26 июнь дам олиш куни деб белгилансин ва мамлакатимизда байрам сифати кенг нишонлансан.

2. Республика "Нуроний", "Маҳалла" жамғармалари ва бошқа мутасадди идоралар, жамоат ташкилотлари Рамазон ҳайитини жойларда ҳалқимизнинг милли урф-одатларига мос тарзда, тартибли ва юкори даражада ўтказиш учун зарур тадбирларни амалга оширисин.

3. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Миллий аҳборот агентлиги ва бошқа оммавий аҳборот воситаларига Рамазон ҳайитини нишонлаш билан боғлик тадбирларни кенг ёритиш тавсия этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

Ш.МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2017 йил 20 июнь

Бир ёқадан бош чиқарib, қўлни-қўлга берайлик

"...Бизнинг минтақамиз, аввалимбор, бугунги Ўзбекистон замини ислом илмаданини маданиятини оид илми, маънавий меросини ҳар томонлама ўрганиш, жаҳон афкор оммасига кенг таништириши, энг муҳими ислом динининг асл инсонпарварлигидан мөхиятини чуқур очиб бериши мақсадида биз азим лойтахтимиз Тошкент шаҳрида

Ўзбекистондаги Ислом маданияти марказини барпо этишга қарор қўйдик. Нега деганда, "Жаҳолатга қарши – маърифат" шиори остида мана шундай марказни ташкил этишини бугун даврнинг ўзи тақозо этмоқда".

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев «Ихтимоий барқарорликни таъминлаш, муқаддас динимизнинг соғлигини асрар – давр талаби» мавзусида ўтказилган анжуманда илм-фан ва мада-

ният намояндлари, исломий таълим муассасаси мутасаддилари, имом-хатиблар ҳамда кенг жамоатчилик билан юзлашиб, муқаддас динимизни асрар-авайлаш, ёшларни тўғри йўлга бошлаш, оиласалар фаровонлиги, юрт тинчлиги борасида фикр билдири, барчамизни охоликча чорланди.

(Давоми 7-бетда.)

Шифокорларга дипломлар топширилди

Тошкент тиббиёт академиясида даволаш иши, тиббиёт педагогика, тиббиёт профилактика, олий маълумотли ҳамисира каби ийналишилар бўйича кадрлар тайёланади.

Бу йил олий таълим муассасасини 549 талаба таъмомлади. Шу муносабат билан ташкил этилган тантанали маросимда битирувчиларга мутахassislik дипломлари топширилди.

(Давоми 4-бетда.)

2017-yil 21-iyun, № 49 (9010)

Олий таълим ривожида янги босқич

Дунёдаги глобал ўзгаришлар ҳамда ижтимоий-иқтисодий ҳаётнинг реал таалабаридан келиб чиқсан холда юртимизда олий таълим тизимини модернизация қилиш, ўқитишнинг замонавий шакл ва техногияларни жорий этиш, фан ва ишлаб чиқариш интеграциясини мустахкамлаш, мутахассислар тайёрлаш бўйича ихтинослик йўналишларини таомиллаштириш борасида кенг қаровли ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг шу йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириши чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори бутун мазмун-моҳияти, аҳамияти билан олий таълим тизимидаги янги босқич, ўзига хос воқеълик бўлади.

Қарорда белгиланган вазифалар ижросини тўлиқ таъминлаш, олий таълим даражасини сифат жихатидан ошириш ва тубдан таомиллаштириш, олий таълим муассасалари моддий-техника базасини мустахкамлаш ва модернизация қилиш, уларни замонавий ўкув-илмий лабораториялар, аҳборот-коммуникация технологиялари билан таъминлаш максадиди. Олий таълим тизимини 2017—2021 йилларга мўлжалланган комплекс ривожлантириш дастурини жорий этиш бўйича тўкказ бўлимидан иборат чора-тадбирлар комплекси ишлаб чиқидиди. Бу дастур асосида 2017—2021 йилларда олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш дастурини жорий этиш бўйича тўкказ бўлимидан иборат чора-тадбирлар комплекси ишлаб чиқидиди.

Бозор талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олиш олий таълим муассасаларида кадрлар тайёрлашнинг энг муҳим ва зарурий мезонидир. Зеро, худудлар бўйича талаб юқори бўлган йўналиш ва мутахассислар юзасидан тегишли мониторинг ҳамда тадқиқот ишларини олиб бориш натижасида қабул квоталарни бельгилаш, шу асосда ҳар бир олий таълим муассасасига индивидуал ёндашувни шакллантириш Олий ва ўрта маҳсус таълин вазирлигининг доимий диккат марказида бўлиб келмоқда. Шунга кўра, хужжатда 2017—2021 йилларда мутахассислар тайёрлашнинг мақсадли параметрларини бельгилаш аник кўрсатиб берилган. Хусусан, қарорга мувофиқ, олий таълим тизимидаги янги таълим ихтинослик йўналишлари ва мутахассисларни жорий этилади. 2021 йилгача қабул квоталари ишлаб чиқариш, хизмат кўрсатиши соҳасида 39,7 фоиз, қишлоқ ва сув хўжалигида 38,5 фоиз, ишлаб чиқариш ва техника йўналишида 32,8 фоиз, соглини саклаш ва ижти-

моий таъминот соҳасида 25,7 фоиз, гуманитар соҳада 3,5 фоизга оширилади. Аксинча, ижтимоий соҳа, иқтисод ва хукуқда қабул квоталари 8,6 фоиз камайтирилиши кўрсатилган. Бакалаврият ва магистратурага талабалар қабул килишининг умумий кўрсатичларини 2021 йилгача босқичма-босқич 18 фоизга ошириш назарда тутилаётгани мамлакатимиз ўшларининг таълим олишга бўлган хукукларни таъминлаш, орзу-истакларини рўёба чиқаришда муҳим омил бўлади.

Чора-тадбирлар комплексида олий таълим муассасалари таалabalар қабул кўрсатичларни ва таълим йўналишларининг ўзгарishi билан боғлик профессор-ўқитувчиларнинг зарурый таркибини ва сифатини таъминлашни вазифалари, муаммолар ва таклифлар ҳам берилган. Унда кўрсатилишича, 2017—2021 йилларда олий таълим муассасаларига қабул парметлари ўзгарган ҳолда ўқитувчи-таалaba нисбати 2016—2018 йилларда 1:10,5; 2019—2020 йилларда 1:10; 2021 йилдан 1:9 бўлади. Бу, ўз навбатида, педагог кадрларга эҳтиёжини оширади. 1:9 нисбатининг жорий қилиниши натижасида таълим сифати яхшиланиши баробарида кўллаш ёш педагог кадрлар иш билан таъминланади. Таклиф қилинаётган кўрсатичлар кўйидаги:

ишонч ва умид кучанди. Мунтазам ўз устида ишлаб, сифати таълим-тарбия беришга ҳаракат қиласди.

Олий таълим тизимида профессор-ўқитувчиларнинг самарали имлий ва педагогик фаoliyatiini раббатлантириш тизимини таомиллаштириш масаласи барча олий таълим муассасаларида оғрикли нуқта бўлиб келган. Чора-тадбирлар комплексига олий таълим муассасалари педагог кадрларни раббатлантируви Ректор жамгар масини тузиш ва ундан педагогнинг ўкув жараёнига кўшган аник хиссаси ва касбий маҳорати, юкори таълим сифати учун ҳамда тарбия жараёнидаги самарали иштирокига қараб ойлик маошининг 40 фоизига таъста тўлаш тақлифи киритилган. Бу жуда маъкул фикр бўлиб, ўқитувчи 40 фоизга таъста ҳак олиш учун тинмай ҳаракат қиласди. Бундай устамага эга бўлган ўқитувчининг дарсдан кейин репетиторлик қилиши ёки таржимонлик билан шугуланишига эҳтиёж кормайди. Бу ўринда яна бир жиҳатга алоҳида эътибор қаратилган.

Янги таълифларда фан доктори билан фан номзоди ойлигидаги фарқ 1 миллион сўмдан ортиқ бўлиши зарурлиги белгиланган.

Кўрсатичлар	2016	2019	2021
Ўқитувчи-таалаб нисбати	1:10,5	1:10	1:9
Ўртача ўкув юклами	955	910	818
Ўртача ўкув-слубий, имлий-тадқиқот, ташкилий юклами	585	630	722
Педагоглар штати	25964	27411	31026
Педагоглар маоши учун кўшимча харажатлар (бюджет ҳисобидан)		4,2	9,9
		млрд	млрд

Бунда касбий кафедраларда бир ўқитувчи ўтадиган фанлар сони ўртача 3-4дан 1-2 гача камайди. Ҳафталик аудитория соатлари 20 соат ёки кунига 3-5, соатга камайди. Ўқитувчининг умумий юклами (1540 соат)га киритилган ўкув-слубий, имлий, ташкилий, маънавий-маърифий юкламасини соатларда ҳисобламасдан ўрнига ректор (иш берувчи) билан шартномада кайд этиш таълиф қилинади. Бу жадвалда таълиф қилинаётган ўзгартышлар ишқодий таъкидкорларга эга бўлиб, улар факат ривожланши ва таракқиётга хизмат қиласди.

**Зеро, бу мезонларга
риоя қилинганда
педагогнинг имлий-
ижодий фаолияти
учун катта имконият-
лар очилади. “Штат
қисқариши” деган
ёқимсиз ибора бутун-
лай ўқуколади. Педа-
гогларда тўла-тўкис,
фаронсон ҳаётга янада**

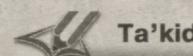
этиш режалаштирилган. Бу ўзига хос янги тузилмаларни ташкил этиш учун Жахон банки маблағлари ҳисобидан 120000 АҚШ доллари сарфланади. Шунингдек, республикамиз олий таълим муассасаларида 25 номдаги 151 замонавий ўкув-лабораторияни ташкил этиш кўзда тутилган.

Чора-тадбирлар комплексида, жаҳондаги тенденцияларга мувофиқ, олий тиббий таълим мутдатини 7 йилдан 6 йилгача кисқартиши кўзда тутилган. Бу бизнинг шарқона анъана ва миллӣ менталитетимизга жуда мувофиқ қелиди. Бу соҳада кадрларга эҳтиёж куорилиги бойис, битиручилар қанча тез амалиётта кириб борса, ҳалқимизга нафи шунча кўп тегади.

Олий таълим муассасалари учун ўкув ва ўкув-слубий адабиётларни нашрга таъёрлаш, хорижий ўкув ва ўкув-слубий адабиётлар таржимасини ташкил этиш бўйича Олий ва ўрта маҳсус таълимни ривожлантириши марказида тузилма ташкил этиш фикир ҳам яхши асосланган. Магистратурда таълим ва имлий-методик жараённи ташкил этиш тартибида ҳам сезиларни ўзгаришлар мавжуд. Назарий таълимнинг 1-курсда 30 фоиз, имлий фаoliyati 70 фоизга, 2-курсда назарий таълимнинг 20 фоиз, имлий фаoliyati 80 фоизга ўзгаришилиши магистрантларга кўпроқ имлий-ижодий фаoliyati билан шугулланиш, етакчи имлий ташкилотлар, ишлаб чиқаришкорхоналарида стажировка ўташ имкониятини беради.

Хусусан, катта имлий ходимлар-изланувчilar инститuti (докторантура — PhDr)га қабул қилиши, ўқитиши ва аттестациядан ўтказиш тизимини таомиллаштириши борасида билдирилган таълифларда ҳам инсон манбаатлари, тадқиқотчilar учун енгиллик ва кулайликлар, имлий-ижодий фаoliyati учун имконият яратиш ҳисобга олинган. Масалан: кириш имтиҳонларининг чет тили ва мутахассислик ҳолида олиниши (ҳозир олтига имтиҳон); OAK рўйхатида бўлган нуғузли хорижий ихтисослашган журналда қамида битта мақола чоп этириш (ҳозир талаблар бўйича иккита), чет тили бўйича малакавий имтиҳон топшириш (ҳозир тўртта малакавий имтиҳон мавжуд), имлий раҳбарга имлий маслаҳатчилик қиласди докторантлар сонини олтина нағаргача ошириш (ҳозир уч нағаргача) каби таълифлар ўта мутахассислик аспирантура ўзбек тили магистратурда ўзбек тили магистратурда мутахассисликларини очиш кўзда тутилган. Буларга мос равишда таълиба, магистрант ва профессор-ўқитувчilar сонининг ўсиши аниқ рақамларда кўрсатилган.

**Саодат МУҲАММЕДОВА,
Алишер Навоий
номидаги
Тошкент давлат ўзбек
тили ва адабиёти
университети
кафедра мудири,
филология фанлари
доктори**

кўрсатади. Илмий салоҳиятининг кўтарилишига хизмат қиласди.

Чора-тадбирлар комплексида 2017—2021 йилларга мўлжалланган курилиши, реконструкция ва капитал таъмирлаш манзилли дастурига киритилган олий таълим муассасалари сони 26 та деб кўрсатилган. Бу — жуда яхши кўрсаткич. Олий таълим муассасалари моддий-техник базасини мустахкамлаш бўйича харажат кўрсаткичлари ҳам ижобий характердаги миқдор кўрсаткичларига эга.

Шу ўринда Олий таълим тизимини 2017—2021 йилларга мўлжалланган комплекс ривожлантириши дастурни борасида баъзи билдирилсан.

**Ўқув адабиётлари ҳақида фикр ва таълифлар билдирилётган ўринда электрон ўқув адабиётларига эътиборин кучайтириш зарур эди. Айнича, бу борада гуманитар соҳаларда бажариладиган ишлар кўп.
Аксарият гуманитар фанлардан электрон ўқув кўлланма ва дарслеклар яратилманган.**

Биз фаoliyati юритаётган Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёт университетида ҳам Олий таълимни ривожлантириши дастурига мувофиқ улкан ишларни амалга ошириш назарда тутилган. Жумладан, олий таълим муассасамизда 2018 йилда ўзга тили гурухларда ўзбек тили, 2019 йилда компютер лингвистикаси, 2020 йилда синхрон таржима (тиллар бўйича) бакалавриат йўналишларини; 2019 йилда адабий манбаунослик ва матншуюнослик, компютер лингвистикаси, матншуюнослик, 2020 йилда бадиий таржима назарияси ва амалиёти, киёсий адабиётшунослик, 2021 йилда фольклоршунослик ва диалектология, ўзга тили гурухларда ўзбек тили магистратурда мутахассисликларини очиш кўзда тутилган. Буларга мос равишда таълиба, магистрант ва профессор-ўқитувчilar сонининг ўсиши аниқ рақамларда кўрсатилган.

**Саодат МУҲАММЕДОВА,
Алишер Навоий
номидаги
Тошкент давлат ўзбек
тили ва адабиёти
университети
кафедра мудири,
филология фанлари
доктори**

2017-yil 21-iyun, № 49 (9010)

Oliy Majlis Qonunchilik palatasida

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчиллик палатаси депутатлари ҳудудлардаги ижтимоий-иктисодий аҳвол, фуқароларнинг турмуш шароитларини ўрганиши, жойларда мавжуд муаммоларни аниқлаши ва ҳал этиши, бу борада парламент назоратини самарали тарзда амалга ошириш мақсадида фуқаролар билан бевосита мулоқотлар ўтказмоқда. Ушбу мулоқотларда аҳолини қўйнаётган муаммолар ва камчиликлар ўрганиммоқда.

Депутатлар жойлардаги аҳволни ўрганмоқда

Жорий йилнинг 1–10 июнь кунлари Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг Олий Мажлис Конунчиллик палатасидаги фракцияси аъзолари томонидан Баликни, Қоракўл, Зафаробод, Конимех, Поп, Кўшработ, Мирзаобод, Шеробод, Оқўргон, Риштон, Бугот, Дехқонбод, Шайхонтохур, Тўрткўл туманларидаги аҳвол ўрганилди ва таҳлил қилинди.

Конунчиллик палатасида бўлиб ўтган партия фракцияси йиғилишида мазкур ўрганиш натижалари мухокама этилди. Аҳоли билан мулоқотларда кўтирилган масалаларнинг соҳалар бўйича таҳлили шуни кўрсатадики, аксарият муаммолар соғлиқни сақлаш, таълим, бандлик ва меҳнат муносабатлари, ўй-жой коммунал хизматлари, банк-кредит, транспорт ва йўл курилишига тегишилди. Фракция аъзоларига келиб тушган 34 муаммоли масаласи юзасидан давлат хокимиюти ва бошқаруви органларига, шунингдек, 23 хўжалик юритувчи субъектга 15 депутатлик сўрови ва фракцияномидан 8 муроҳаёт юбориши тўғрисида қарор қабул килинди.

Фракция томонидан мамлакатимиз аҳолисига кўрсатиладиган транспорт хизмати тизимини яхшилаш, айниска, ўқувчилар ва талабалар учун имтиёзли транспорт катновини таъминлаш борасида амалга оширилаётган ишлар ва бу соҳадаги мавжуд муаммоларни бартараф этиш бўйича кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисида Ўзбекистон автомо-

биль ва дарё транспорти агентлигига парламент сўрови юборишига келишилди.

Болаларни мактабгача таълимiga қамраб олиш ҳолати, мактабгача таълим муассасаларини ташкил этиш, куриш ва таъминалаш ишлари, но давлат таълимни ривожлантириш, мактабгача таълим муассасаларни китоблар билан таъминлаш, таълим муассасаларидаги кутубхоналар фаoliyati, мактабгача таълим муассасалари ва макtabлarda болаларнинг соғлом овқатланишини ташкил этиш, бу борадаги мавжуд муаммолар ва уларни бартараф этиш юзасидан кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Ҳалқ таълими вазирligига парламент сўрови тайёрланди.

Йиғилишида фракция аъзолари томонидан мамлакатимизда фойдаланилмай турган давлат мулки обьектлари ва бўш ер майдонларида ташкил этилган кичик саноат зоналари ва ушбу зоналарда «Ўзбекистон энерго» акциядорлик жамияти ва «Ўзтрансгаз» акциядорлик компанияси маблағлари хисобидан зарур муҳандислик коммуникациялари ва инфраструктурапар курилишини таъминлаш бўйича амалга оширилган ишлар юзасидан ҳалқ депутатлари маҳаллий Қенгашларидаги партия гурухларига жойлардаги ҳақиқий ҳолатни ўрганиши ташкил этиш хусусида тегиши тавсиялар берилди.

Нурилло НАСРИЕВ,
ЎЗА мухбири

Бир ёқадан бош чиқариб, қўлни-қўлга берайлик

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Улуг' рамазон оида ўтказилган мазкур анжуманда катта маъно-мазмун, мақсад мужассам. Президентимизнинг шижоат билан сўзлаши, жон кўйдириб муаммоларни ўтага ташлаши, барчамизни бир ёқадан бош чиқариб, қўлни-қўлга бериб ҳаракат қилишга ўндамоқда. Юрбошимизнинг мавзузасидан тўғри хулоса чиқариш, фарзандларимизни тўғри йўлга бошлаш ҳар биримизнинг зиммамизга залворли масъулият юклайди. Айниқса, биз имом-хатиблар бу борада сергак, синчков ва ҳушёр бўлишимиз керак. Имом-хатиб аввали ўзлигини англаб, эзгу амаллар билан бошқарларга намуна кўрсатяптими, лавозим вазифасини вижданон бажаряптими, муаммонинг илдизи шунга бориб тақалади. Ҳалқимизга хос бағрикенлик, меҳмондўстлик, олижонбоблик хислатларини мустаҳкамлаш, юртимиздаги 130 дан ортиг миллат ва эзлат вакилларининг бир оила бўлиб, аҳил-инок яшашига хисса қўшишда дин вакилларининг ўз ўрни бор.

Вояга етадиган фарзандларимизни қандай қилиб тўғри йўлга солиши мумкин? Аввало, мустақилликнинг моҳиятини терапанглари учун яқин ўтмиш ва ундан кейинги ўзгаришилар, кўлга киритилган ютуқлар ҳақида ёшпарга нафақат сўзлаб бериши, балки жонли материалларни тақдим этсак, мўлжалдаги иш бўларди. Динимиз тарихи, буюк аллома ва азиз аввалиёаримиз меросини ўрганиши ва тариги этиши бўйича бошланган иш-

ларни давом эттиришда жонбозлик кўрсатиш муҳим вазифаларимиз сирасига киради. Глобаллашган даврда ҳар бир имом-хатиб ҳалқаро тероризм, экстремизм, наркотрафик, диний қарама-қаршилик, ноконуний миграция, одам савдоси, экологик муаммоларга қарши курашиш йўлида ўзига хос режа ва йўналишни белгилashi замон талаби бўлиб қолди. Бу борада таълим-тарбияга алоҳида ўтибор қаратиш жоиз.

Мустабид тузум даврида Ўзбекистонда ҳаммаси бўлиб 130 киши Ҳаж амалини бажарган бўлса, бугунги кунда ҳар йили ўзбекистонлик 5000дан зиёд киши ўзининг эзгу орзузи ва мусулмонликнинг фарз амалини адо этмоқда. Давлатимиз раҳбарининг бевосита гамхўрлиги ва ташаббуси билан жорий йилда 7200 нафар ўртдошимиз ушбу муқаддас зиёратни амалга ошириши мўлжалланган. Собиқ тузум пайтида республикамиизда атиги 84 та масжид бўлган, бугун эса уларнинг сони 2 мингтадан ошиди. Юртимизнинг барча худударида тарихий ислом ёдгорликлари, мұқаддас қадамжолар қайта тикланди.

«Минг афсуски, зарарли диний оқимга кирган болани «Бу — кўшнининг боласи», бошқа кишлоп ёки тумнининг боласи», деб лоқайд бўлаётгандар ҳам орамизда йўқ эмас. Кимdir четга чиқиб, экстремистларга қўшилиб юрган бўлса, баязи раҳбарлар, у Фаронадан эмас, Андижондан, Қашқадарёдан эмас, Самарқанддан, деб бепарво

бўлмоқда. Лекин у Ўзбекистон фарзанди, Ўзбекистон фуқароси-ку!». Президентимизнинг ота-оналарнинг дилидаги гап бўлди. Ҳақ гап ўз юртни беҳад севган, кадрлаган инсоннинг юрагидан отилиб чиқади.

Одамзода хос бир иллат бор: адашган, қоқилган кимсанни баттар топтаймиз, ерга урамиз. Аслада рухан эзилган кишига кўмаклашиш, ёрдам кўлни чўзиш ислом таълимотида улуғланади. Яхшилик қилиш, кечиримли бўлиш, жаҳолатта қарши курашиш ҳар биримизнинг ҳаётимиз мазмуни бўлиб қолиши зарур. Афсуски, орамизда ҳамиятидан ўз ўрнини топломай, на оиласига бош-кош булаётган, на фарзандлари тарбиясини эплай олган кишилар учрайди, уларнинг нуқси бутун миллатга тегади.

Юрбошимиз кенг жамоатчиликнинг олдига давлат миқёсидаги энг катта масалани кўйди: «Ўз болангни ўзинг асрар». Чиндан хам Ўзбекистонда туғилаётган ҳар бир бола бигза тегиши, унинг тақдирни, келажаги нафақат ота-онасини, балки ҳаммамизни ташвишлантириши зарур. Бу борада мактаб, маҳалла, оила, мактабдан ташқари таълим муассасалар, хуқук-тартибот органлари, дин вакиллари бир ёқадан бош чиқарса, пухта ўйланган механизмни амалиётга жорий қилса, ҳеч бир ўғил-қизимизни ётғоялар ўз домига тортиб ололмайди.

**Рахматуллох САЙФУДДИНОВ,
Юнособод тумани бош имом-хатиби**

Ўқитувчилар билими оширилмоқда

Вазирлар Маҳкамасининг «Умумий ўрта таълим тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» ҳамда «Умумий ўрта ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълимининг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги қарорларини амалиётга жорий этиши мақсадида Ҳалқ таълимни вазирлигининг буйруғига кўра «Умумий ўрта таълимни давлат таълим стандартлари ва ўқув-семинар ташкил этиши» мавзусида ўқув-семинар ташкил этилди. Ушбу семинар каскад усулида виляятларда ҳам давом этирилмоқда.

6–8 июнь кунлари Қашқадарё вилояти ҳалқ таълими бошқармаси, вилоят ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг мақасини ошириш институти профессор-ўқитувчилари ҳамда ионъ ойи курс тингловичилари учун ана шундай мақсадли ўқувлар ташкил этилди. 12–13 июнь кунлари эса Қарши шаҳридаги 1-,

5-, 9-, 15-, 21-, 23-, 26-, 29-мактаблар базасида ҳар бир фан йўналиши бўйича туман, шаҳарлардан кирк нафардан таҳжрибали ўқитувчilar 18 соатлигина максадли ўқув курсларида малакаларини ошириди.

Тренерлар томонидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 6 апрелдаги «Уму-

мий ўрта ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълим мининг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги, 2017 йил 15 марта даги «Умумий ўрта таълим тўғрисидаги низомни тас-

дилаш ҳақида»ги карорларининг мазмун-моҳияти тушириб берилди.

Семинар иштирокчilari-ига ўқитувчilari, уларнинг ташвишларни таъкидлашади. Севин ОЧИЛОВ,

Қашқадарё вилоятини
халқ таълими
бошқармаси
мутахassisasi

самарали методлари ҳақида маълумот берилди. Худудий семинарларда фойдаланиши учун кўргазмали ва тарқатма материаллар (дастур, маъруса матнлари, аудио ва видео ёзувлардан) изборат методик тавсиялар, услубий кўлланмалар берилди.

2017-2018 ўқув йили олдидан ўтказиладиган ўқитувчиларнинг анъанавий августан кенгашларида ҳам мавзу юзасидан ҳар бир ўқитувчига зарур тушунчаларни таъкидлашади. Севин ОЧИЛОВ,

Самарқандлик Наргиза Абдулаева таҳтириятимизга мурожаат қилиб, 1999 йилда Самарқанд давлат универсitetining география факультетини тамомлабни, худуддаги мактабдан шу фан ўқитувчилари кўн бўлгани боис, дарс соатлари етишмаслигини айтган. Шу боис туар жойига яқин бўлган мактабгача таълим муасасасида олий маълумотли мутахассис ўқути учун мактабгача таълим ўйналишида қайта тайёрловдан ўтмоқчилигини билдирган. Бунинг учун кимга мурожаат қилиш кераклигини сўраган.

Ушбу мурожаатта жавоб излаш ҳамда газетхонларни мактабгача таълим ўйналишида кадрларни қайта тайёрлаш тизими билан танишириш максадида мавзуни таҳлил этишга киришдик.

— 2006 йилда Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университетининг биология ба инсон ҳаёт фаолияти хавфсизлиги факультетини тамомлаб, ўзим яшайдиган худуддаги собиқ 51-богча-мактаб мажмуасига ишга кирдим, — дейди Ромитан туманинг 51-МТМ мудириси Гулруҳ Шарипова. — Дарсларни замонавий пештехнологиялар асосида олиб боришим ва синфимдаги ўқувчиларнинг тарбиявий-алҳокий ҳолати намунали эканлиги эътироф этилди. Педагогик жамоа тавсияси гура мусассаса дирекционинг майнавий-мъери-фий ишлар бўйича ўринбосари сифатида фаолиятимни давом эттиридим. 2013 йилдан боғча-мактаб мажмуалари алоҳида тартибда иш юритиши белгилангандан сўнг мактабгача таълим мусассасасига мудира лавозимига вакант жой учун танлов эълон қилдик. Бирок худудда мактабгача таълим ўйналишида таълим олган олий маълумотли мутахассис ўқути учун мудирилик вазифасига тайланнадим. Мактабгача таълимга доир билим ва таҳтирамни бойитишига ҳаракат қилдим. Назарий билимларни олиша эҳтиёж сезганим туфайли туман XTMФМТТЭБга ариза билан мурожаат этдим. Шу тарзда менга ўйашаш номутахассис кадрларни қайта тайёрлаш

бўйича Бухоро вилояти ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институтида сайёр қайта тайёрлов курси ташкил этилди ва олти ярим ой мобайнида ўқиб, диплом олдим.

Шарипова. — Ўтган йили шу мақсадда номутахассис кадрлар рўйхати шакллантирилди ва Мактабгача таълим ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ўқув-методика маркази билан ҳамкорликда вилоят XTMФМТТЭБга қошида қайта тайёрлов курси ташкил этидик. Марказ ходими Малика Файзулаева бошчилигида худуддаги етук профессор-ўқитувчилар гурухи шакллантирилиб, 79 нафар педагог қайта тайёрловдан ўтди.

Имкониятдан самарали фойдаланган педагог кадрлар қайта тайёрлов туфай-

лумотли, лекин тегиши касбий маълумотта эга бўлмаган ходимларнинг кўшимча ихтиносослик бўйича касбий билим ва кўникмаларини мавжуд давлат таълим стандартлари ёки давлат талаблари асосида шакллантиришдан иборат" дея қайд этилган.

Ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш бўш (ёки янги тайланнган) лавозимни эгаллаш ва мутахассисликнинг малака таснифиға мувофиқ кейинчалик професионал фаолиятнинг янги турини бажариш максадида янги кас-

да нутқ ва ўзга тилга ўргатиш методикаси", "Мактабгача таълимда элементар математик тасавурларни шакллантириш методикаси", "Мактабгача таълимда жисмоний тарбия методикаси", "Мактабгача таълимда табиат билан танишиши", "Мактабгача таълимда тасвирий фаолиятга ўргатиш методикаси", "Мактабгача таълимда музик тарбия методикаси", ихтиносослик фанларидан эса "Мактабгача таълимда мутахассислик кириш", "Мактабгача таълим мусассасида таълим жараёнини ташкил этиш технолоргиялари ва лойиҳалаштириш" мавзулари 972 соатлик ўқув режага асоссан ўқитилади. Ушбу фанлар доирасида белгиланган билимларни ўзлаштирган ва битирув малакавий ишини химоя килганларга диплом бериллади. Қайта тайёрлашга иккича олиш сифатида қаралмайди, балки қайта тайёрлашнан мутахассисида бериладиган ҳужжат(диплом) фақат тарбиячи, методист, мудира лавозимларида фолијат кўрсатиш ҳукуқини беради.

Албатта, бундай ўқувлар мактабгача таълим тизимида ишлаш ниятидаги мутахассиси касб сирлари билан яқиндан таниширади, амалиётда дуч келадиган муаммоларга ечим топишга ўргатади.

Мактабгача таълим соҳасида ишлайдиган ходим касб сир-асорини ҳам назарий, ҳам амалий жihatдан пухта ўзлаштирган бўлиши, болалар ва отоналар билан самарали муроҷот ўрнатиши лозим. Шундай экан, тизимдаги номутахассис кадрлар вақтида кунт қилиб, керакли мутахассисига айланани соҳа ривоҷидаги яна бир омил саналади.

Насиба ЭРХОНОВА,
"Ma'rifat" мұхбири

МТМдаги номутахассис кадр

Қандай қилиб мутахассисга айланади?

Қайта тайёрловдан ўтиш зарурати туғилганда ходим МТМ, туман XTMФМТТЭБга мурожаат этганидан сўнг вилоят ҳалқ таълими бошқармасида хужжатлар ўрганиб чиқилди ва гурух шакллансан, буюрта асосида кўума сайёр курслар ташкил этилади. Аксинча, номзодлар камчиликни ташкил этса, пойтахтимиздаги Мактабгача таълим ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ўқув-методика марказида ўқиши мумкин.

— Мактабгача таълим мусассасаларида методик хизмат сифатини юқалтиришга, мoddий-техника базасини такомиллаштиришга алоҳида эътибор қартилаётганинг қувонарли. Айниқса, соҳани етук малакали кадрлар билан бойитишининг аҳамияти катта. Шу сабаб вилоятимиз мактабгача таълим мусассасаларида тажриба ва малакаси етарли бўлган олий маълумотли кадрлар фаолиятини кўйлаб-куватлашга мунтазам эътибор қаратамиз, — дейди Бухоро вилояти ҳалқ таълими бошқармаси методисти Курсия

ли жамият учун зарур мутахассисга айланмоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 февралдаги «Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизими» янада такомиллаштириш тўғрисида ги карорига мувофиқ ҳалқ таълими тизимида худудий бошқарув органлари, мактабгача, умумий ўрта ва мактабдан ташқари таълим мусассасаларининг раҳбар, педагог ва бошқа мутахассис кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш этиши тартиблини белгиланди. Ушбу меъёрий ҳужжат асосида тайёрланган ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишга оид низомда «Ҳалқ таълимни ходимларини қайта тайёрлашнинг максади — меҳнат бозори, шахс, давлат ва жамиятнинг ўзгарувчан эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда ҳалқ таълими мусассасаларида (мактабгача, умумий ўрта, мактабдан ташқари таълим ва бошқа мусассасаларда) фаолият олиб бораётган олий маъ-

бий билим, кўнкимка ва малакаларни ўзлаштириша йўналтирилади.

— Мактабгача таълим ходимларини қайта тайёрлаш бўйича марказимиз асосий таяни ўқув-методик мусассаса ҳисобланади, — дейди Мактабгача таълим ходимларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш ўқув-методика маркази директори ўринбосари Мавруда Рустамова. — Тизимда раҳбар ва педагог кадрларни қайта тайёрлаш ҳамда малакасини оширишнинг илмий-методик асослари бўйича ўқув режа ва дастурлар яратамиз, худудий институтларнинг фаолиятини мувофиқлаштирамиз. Ҳусусан, умумкабий ва мутахассислик фанлари бўйича ўқув режа тасдиқланиб, 6,5 ой мобайнида тингловчилар ўқишиади. Олайлик, умумкабий фанлар сифатида «Оила ва ижтимоий педагогика», «Болалар психологияси ва психодиагностикаси», «Она тили ва болалар адабиёти», «Мактабгача ўшдаги болаларни мактабга тайёрлаш», «Мактабгача таълим-

ний ва руҳий сифатларни ривожлантириш лозим. Бунинг учун ўзлаштирилиши керак бўлган спорт ўйнинларининг элементларини мусобака машҳури, ҳаракатли ўйинлар ва эстафеталар (тўпни шеригига етказиш бўйича кувлашмачоқ ўйнаш, тўпни улоқтириш, нишонча теквизиши, тўпни кўтиб олиб ўтиш, тўп узатишлар) таркибига киритиш лозим. Вазифани муракаблаштириши, ўйинлар тарни алмаштириш мумкин.

Кискаси, мусобака ўтказиш жараёни жуда мурakkab бўлиб, нафақат ўқувчиларнинг ўш сусисиятларига, балки уларнинг жамоавий ўйинларга тайёрлиги, кайфияти ҳамда ўқитувчининг маҳоратига ҳам boglik. Мусобака ўтказилиши педагогик жараён бўлиб, ўқитувчи-мурабибидан ўқувчилар билан ишлаш тажрибаси, иштирокчиларнинг ўйин ҳаракатларини синчковлик билан кузатиш, таҳлил килиш ва ўз хулк-авторини тўғри баҳолаш каби жиҳатларни талаб этади.

Комил МУҲАММАДИЕВ,
ТТИМИ катта ўқитувчisi

Мусобака усулида дарс ўтамиз

Ёшлилар ўртасида спорти оммалаштиришда таълим муассасаларида жисмоний тарбия дарсларни мазмунни ташкил этиши, давлат таълим стандартларида белгиланган билан, кўнкимка ва малакаларнинг ўқувчилар томонидан тўлиқ ўзлаштирилишига эришиш мүхим.

Бунда жисмоний тарбия машғулотларини ўтказишга янгича ёндашув, таълим жараёнига янги педагогик технологияларни, самарали метод ҳамда усулларни жорий этиши зарур. Шундай инновациян усуллардан бирор — жисмоний тарбия дарсларини мусобака усулида олиб борашидир.

Бу усул кўп киррал бўлиб, ўқувчиларнинг ҳаракати фаоллигини оширади, мусобака жараёнида уларни ўз руҳий хиссиятларни бошқаршига ўрганидади. Чунки бунда мажбурйлик орқали эмас, ихтиёрий равишида ўрганиш, ўзлаштириш ва бажаришга эришиш имкониятлари кенгайди. Асосини, бу усул ўқувчиларда кўтарилик кайфийт ўйғотиб, руҳий ҳолатини баркарорлашибиди, олга интилишига рағбат ўйго-

тади, иродасини мустаҳкамлаб, шахсий масъулият, қийинчилликларни ёнгизиб ўтиш хусисиятини тарбиялаиди.

Мусобака усулини индивидуал ҳамда жамоавий спорт турларидан кўйлаш юзасидан кўйидаги амалий мисолларни келтириб ўтишимиз мумкин.

Енгил атлетика. Спортинг бу тури ўқувчиларнинг ҳар томонлама жисмоний ривожланиши ва саломатлигини мустаҳкамлашига кўмаклашади. Бирор ёнгил атлетика машҳури оидатда бир хил ҳамда бир маромада баҳарилади ва бу ўқувчиларни тез зериктиради. Мусобака усулини кўйлаш орқали айнан ана шу зерикли ҳолатлари бартарфа этилади ва ўқувчилар фоаллиги ошади.

Мусобака-дарсларда ўқувчиларга

куйидаги вазифаларни бериш мумкин: гурух етаксисини аниқлаш; мусобака ёки ўйинда жисмоний юқлама ҳажми ва жадалигини ошириб бориш; эришилган натижанини баҳолаш орқали мусобакаларни реал шартларга яқин бўлган ҳолатда ўтиши; техник усулларни кўйлашадига ҳамда вазифаларни бажариш усуспларининг хилма-хиллиги учун ўқувчиларни рагбатлантириш; шахсий натижасини яхшилаган ўқувчиларни рагбатлантириш.

Жамоавий спорт ўйнинлари (футбол, волейбол, баскетбол, кўл тўпи ва ҳоказо). Бир қарашда, спорт ўйнинларини ўзлаштиришда мусобака усули шарт эмасдек. Чунки спорт ўйнинларидан ўқувчиларда хиссиятётига берилши даражаси жуда юкори бўлиб, бу ўз-ўзидан уларнинг жисмоний ривожланишига кўмаклашади.

Лекин аслида бундай эмас. Бойси, ўйин малакаси ва кўнкимасини му-

2017-yil 21-iyun, № 49 (9010)

*Шу ишларниг 4-5 июль кунлари
Халқ таълими вазирлиги томони-
дан илгор ҳамда ташаббускор
ўқитувчи ва мураббийларни рағбатлантириш, амалий фан-
лар таълимини токомиллаштириши шархини сарҳисоб қилиш,
камчиликларни бартараф этиши мақсадида "Амалий фанларни
ўқитиши ва ўқув-тарбия жараёнининг сифати ва самарадор-
лиги: муаммолар яна өчимлар" мавзусида амалий фанлар рес-
публика форуми ўтказилади. Республика форуми ўқувчиларга
бериладиган билим сифати ва мазмунини янада бойитиши,
ўқитувчиларниг тажрибаси, касбий салоҳияти ва малака-
сина ошириш, республикада тўпландиган энг илгор тажрибалар,
занонавий педагогикаларниг наимоши этиши ва оммалаш-
тиришига хизмат қиласди. Жойларда ўқитувчилар анжуманга
пухта тайёрларлик кўрмоқда.*

Taraddud

"Муаммоларни форумда муҳокама этамиз"

Мисол учун Наманган вилоятида 4550 нафар амалий (музиқа маданияти, тасвири санъат ва чизмачилик, жисмоний тарбия ҳамда технология) фан ўқитувчиси меҳнат қиласди. Уларнинг илгор иш усуллари ва тажрибаларни тарғиб этиш, оммалаштириш мақсадида яқунланган ўқув йилида 18 та вилоят ва 70 дан зиёд туман миқёсида ўқув-амалий семинар ўтказилди. Республика анжуманига ана шундай семинарларда пешқадам ўқитувчилар танлаб олинди ва уларнинг ўқитишни яхшилаш, мавжуд муаммоларга ёним излаш борасидаги фикр-мулоҳазалари акс этирилган маъруслари тайёрланмоқда.

— Анжуман олдидан барча умумталим мусассасалари ўқитувчилари орасида ўзига хос сўрвнома ташкил этди, — деди вилоят ҳалқ таълими бошқармасининг методика маркази раҳбари Қаҳрамон Мамуталиев.— Янги ўқув йилида фанларни ўқитишни сифат ва мазмун жиҳатидан юксалтириш бўйича уларнинг тақлиф-мулоҳазаларини ўргандик. Методбирилашима аъзолари ўртасида фанларни ўқитиша аниқланган айрим муаммоларга ёним топиш бўйича бахсрар ташкил этди. Шу тартибда вилоятдаги энг илгор ўқитувчилари орасидан республика форумида қаёнласдиган 12 нафар вакил танлашиб олинди.

Учқўрғон туманидаги 1-мактабнинг олий тоифали мусиқа маданияти фанни ўқитувчи Фарсунов Айнурра 11 нафар ҳамкашиби каби республика форумида муҳокама этиладиган масалалар устида ишлапти. Тажрибали педагог кўн йиллик иш фаолиятидан келиб чиқиб, ўз фанига таалукларни бир неча тақлиф тайёлраган ва аниқлаган базыи муаммоларга анжуманда ёним топишига умид қилмоқда.

— Кейинги йилларда барча фанлар қатори мусиқа фанини ўқитиша методикасида ҳам катта ўзгаришлар юз берди, — деди Дилмурод Турсунов. — Ўқувчиларнинг билим ва кўниницаларни бойитишида дарслик ҳамда ўқув дастурлари алоҳида аҳамиятга эга. Масалан, 5-сининфларда кизлар учун қалпокчалар тикиш мавзуси бўйича чизмалар жуда қўйин ўзлаштирилади. Тажрибамдан келиб чиқиб, уни бирор осонроқ тарзда ўқувчиларга тушунираман. Бироқ тажрибаси кам ёш мутахассис ёки амалий кўнникмага эга бўлмаган ўқитувчи мавзуни таништиришда қўйиалиши аниқ. Шу каби икки-уч мавзу бор. Forumda вилоятлардан келган ҳамкасларим ва мутахассисларнинг ўзлаштиришни шу каби муаммоларга ёним топишига умид қилмоқда.

Фанишер АКБАРОВ,
"Ma'rifat" мухбири

Болаликнинг беғубор олами

Ўтөв, учқур от, арава-
да тарвуз сотаётган
отахон, елканли қайиқ,
матога тикилган миллий
нақш, ҳунармандик бу-
юмлари... Болалар ёйл
мехнати билан яратилган
бир-биридан беҳисирил бу-
юмлар кишига эстетик
завқ улашади. Қай бир
ижод намунасига қараш-
манд, болаликнинг беғубор
оламини ҳис этасиз.

намуналари яна бир карра
сараланди.

— Унтилимас таассурот-
ларга эга бўйдим, — деди
Жиззах шаҳар "Баркамол авлод" болалар маркази
тарбияланувччиси Азиза Раҳмонова. — Дўистлар
орттиридим, тенгдошларим
билин фикр-мулоҳоза ал-
масишиб, билим ва кўнини
бойитидим. Бадиий
тўқиши тўғараги азосиман.
Устозим Саид баҳодиро-
вандан тўқишининг турил
усулларини пухта ўрганиб
кеялпаман. Фестивалга
йинчоқлар, кийим ва ба-
дий накшларимни кептир-
дим. Ясаганларим ҳакам-
лар ҳайъатига манзур
булди.

Боёутумани "Баркамол
авлод" болалар маркази
тарбияланувчиси Машхура
Ҳамидованинг кераксиз бу-
юмлардан ясаган чорпоя ва

иссиқхонаси, урганчлик
Мардана Ибодуллаеванинг
юмшоқ ўйинчоқлари, Чорток
туманидаги 40-мактаб ўқув-
чили Диёрбек Кўпайсинов-
нинг лойдан ясаган буюм-
лари кўпчиликда қизиқи
үйғотди.

— Кулолчиликка қиизи-
ман, бўш вактимнинг асо-
сий қисми лойга шакл бер-
иши билан ўтади, — деди
Диёрбек Кўпайсинов. —
"Қишлоғимни сезаман" деб
номланган ижод намуна-
римга миллий қадрият ва
урофатларимиз сингди-
рилган.

Фестивал кўргазмасида
фаол қатнашган ёшлар таш-
килотчиларнинг диплом ва
эсадалик соғвалари билан
тақдирланди.

Ҳасан МҮМИНОВ,
"Ma'rifat" мухбири
Наврӯз НОРБОБОЕВ
олган сурат.

"Камалак"да қувнаётган болалар

Саҳнада ҳаракатлангаётган роботларни кўриб, завқланасиз, иқтидорли ўқувчи-
лар иштирасига қойил қолосиз. Буни қаранки, рақсга тушаётган роботлардан бира-
максус кийим кийган бола экан. Бу "робот"нинг хатти-ҳаракатларини кузатган-
лар уни ҳақиқий деб ўйлаши шубҳасиз...

Сергели туманидаги 300-ИДУМда "Камалак" кундузги соғломлаштириш оромгоҳининг очилиш маросими ана шундай то-
мошалар билан бошлианди. Тарбияланувчи-
лар устозлари бошлигига турли кўнгилоч-
чар саҳна кўринишлари тайёлбэр, барчани
хушунд этиди. Айниска, Ҳикоят Раҳимова раҳ-
барлигидаги "Робототехника" тўғараги аъзо-
ларининг чиқиши олқишиларга сазовор
булди.

— Шоғирларим иқтидорига тасанно, —
деди Ҳикоят Раҳимова. — Уларнинг қизиқ-
кан машғулот билан шугулланиси учун бар-
ча шароит мухайё. Буғунги дастурлар на-
мойши уларнинг истеъодиди эканлигидан
далолат беради. Оромгоҳда яратилган ша-
роитдан ота-оналар ҳам миннатдор. Ёзги
таътилда ўғил-қизларнинг бўш вақтини фой-
дади машғулотлар билан банд этишига масъ-
умлизи.

Оромгоҳда туман ахборот-ресурс мар-
кази ташаббуси билан ташкил этилган "Ки-
тобсеварлар" тўғараги ўқувчилар билан гав-
жум. Тўғарак раҳбари Матлуба Эшметова
янги адабиётлар билан таъминлашда та-
шаббускор.

— Оромгоҳимиз 12 июндан 4 августга
қадар фаолият юритади, — деди Матлуба
Эшметова. — Дам олиш тўрт боскӯчда таш-
кил этилади. Биринчи боскӯчда "Китобсеварлар" тўға-
раги аъзолари сони тобора кўпайиб бора-
япти. Етти мингдан ортиқ китоб фондига
эга ахборот-ресурс марказимиз ўқув зали
зажум.

Ушбу оромгоҳда 12 та тўғарак фаолият
юритади. Устоз ва мураббийлар ҳар бир тар-
бияланувчига индивидуал ёндашмади.

Ҳасан МҮМИНОВ,
"Ma'rifat" мухбири

Томчилар

Фикрламай ўрганиши — бефойда, ўрганиши фикрлаши-
— хафли, деди Конфуций. Ҳаётда оқ-қорани таниш,
яшишинда маъно касб этиши айни шу фикр юритиши
билин бевосита болгилиги ҳар доим ҳам ҳаёлимизга
келавермайди.

Бу гўё дарёдек гап. Кичи-
котомчилар йиғилиб ир-
мокни, улар бирлашиб дар-
ёни хосил киласди. Бироқ
ҳамма дарё тўлқинларининг
мавжига мааст. Томчи
хакида эса ҳеч ким ўйла-
майди. Ушбу жараёнда том-
чиларни китобга менгзаш
мумкин. Фақаттина улар во-
ситасида биз дунёкарши-
мизни кенгаётгирди, умр
йўлида маёққа дўнгулик му-
ҳим жиҳат — фикримизни
ўтирамиз.

Тараққиётнинг умумий

кўламида ҳар бир ҳалқнинг
ўрни ўша ҳалқ ўқиётган ки-
тобларини сони билан бел-
гиланади (Эдуард Рене Лабуле). Дарҳаққат, китоб-
лардан нур олган инсонлар
бирлашиб, дунёга ёруғлик
сочишига, одамларни гаф-
латдан зулматдан кутка-
ришига уринишади. Маъри-
фатни тұғ тутиб, ортидан
келавётган авлодни нураф-
шон манзиллар сари бош-
лайди.

Бугун китобхонликка
давлат сиёсати даражаси-
да

да эътибор берилётганди
ҳам бежиз эмас. Мазкур
ислоҳотлар замирида ҳал-
книнг эртанги ҳаёти, мил-
лат тақдир, юрт келаҳаги
турбиди. Дарёнинг дарёни
арқоннинг арқон боғлиги
ҳар бир толанинг не-
чоғлик аҳамияти бўлса,
ҳалқ фаровонлиги, юрт
ободлигига китобхонлик-
нинг да шундай ўрни бор.
Донолар, ўқимаган одам
фикрлашдан тўхтайди
дайишган. Фикрламай тур-
иб эса табиийи тараққи-
ётга эришиб бўлмайди.
Ҳаёти давомида мутолаа-
га бепарво муносабатда
бўладиган одамларга, та-
қачи ва мих тўғрисидаги
машхур шеърни эслатгим
келаверади...

Дилафурз АКРАМОВА

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “2017/2018 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисидаги қарорига биноан 2017/2018 ўқув йили учун қўйидаги бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ўқишга таклиф этади

Таълим йўналишлари коди	Бакалавриат таълим йўналишлари
5150100	Бастакорлик санъати
5150201	Санъатшунослик: мусикашунослик
5150500	Дирижёрлик:
5150501	Дирижёрлик: хор дирижёрлиги
5150600	Вокал санъати:
5150601	Вокал санъати: академик хонандалик
5150602	Вокал санъати: анъанавий хонандалик
5150603	Вокал санъати: эстрада хонандалиги
5150700	Чолгу ижрочилиги:
5150701	Чолгу ижрочилиги: фортепиано (орган)
5150702	Чолгу ижрочилиги: торли чолгулар
5150703	Чолгу ижрочилиги: ёғоч-дамли чолгулар
5150704	Чолгу ижрочилиги: мис-дамли ва зарбли чолгулар
5150705	Чолгу ижрочилиги: мизробли халқ чолгулари
5150706	Чолгу ижрочилиги: камонли ўзбек халқ чолгулар
5150707	Чолгу ижрочилиги: дамли ва урма халқ чолгулар
5150708	Чолгу ижрочилиги: анъанавий чолгулар
5150709	Чолгу ижрочилиги: эстрада чолгулар
5151400	Техноген санъат: мусикий овоз режиссёrlиги

Хужжатлар 15 июндан 15 июлгача қабул қилинади

Мутахассисликлар коди	Магистратура мутахассисликлари
5A150101	Бастакорлик санъати
5A150202	Мусика санъати
5A150501	Дирижёрлик:
5A150501	Дирижёрлик: хор дирижёрлиги
5A150501	Дирижёрлик: опера симфония дирижёрлиги
5A150601	Вокал санъати: академик хонандалик
5A150701	Фортепиано (орган)
5A150702	Чолгу ижрочилиги:
5A150702	Чолгу ижрочилиги: торли чолгулар
5A150702	Чолгу ижрочилиги: анъанавий чолгулар
5A150702	Чолгу ижрочилиги: пулфлама ва зарбли чолгулар
5A150702	Чолгу ижрочилиги: эстрада чолгулар
5A151401	Мусикий овоз режиссёrlиги

Хујисатлар 1 июлдан 30 июлгача қабул қилинади

Манзил: Тошкент шаҳри, Шайхонтохур тумани,
Олмазор кўчаси, 1-й. Телефонлар:
(0-371) 244-53-20, 244-51-57

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТ ВАЗИРЛИГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МИЛЛИЙ РАҚС ВА ХОРЕОГРАФИЯ ОЛИЙ МАКТАБИ

2017-2018 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН БАКАЛАВРИАТ
ТАЪЛИМ ЙЎНАЛИШЛАРИ БЎЙИЧА
АБИТУРИЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

- “Хореография” (турлари бўйича): ўқиш муддати – 4 йил
→ “Касбий таълим” (“Хореография педагогикиаси”) бўлими,
→ “Хореография жамоалари раҳбари” бўлими,
→ “Режиссёр-балетмейстер” бўлими.
- “Санъатшунослик” (хореография соҳасида):
ўқиш муддати – 4 йил

ХУЖОКАТЛАР 15 ИЮНДАН 15 ИЮЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Абитуриентлардан қўйидаги ҳужжатлар талаб этилади:

- ректор номига ариза;
- ўрта ёки ўрта маҳсус маълумоти тўғрисидаги ҳужжатнинг асл нусхаси;
- 086-У шаклдаги тиббий маълумотнома;
- фотосурат 3,5x4,5 – 8 дона;
- паспорт нусхаси;
- ҳарбий хизматга алоқадорлиги тўғрисидаги ҳужжат ва паспорт шахсан кўрсатилади;

КОНСУЛЬТАЦИЯЛАР

- иҳтинослик фанларидан 5 июлдан 15 июлгача;
- “Ўзбекистон тарихи” ва “Она тили ва адабиёт” фанларидан 25 июлдан 30 июлгача.

ИЖОДИЙ ИМТИҲОНЛАР 18-22 июль кунлари ўтказилади.

ТЕСТ СИНОВЛАРИ:

“Ўзбекистон тарихи” ва “Она тили ва адабиёт” фанларидан 1 август куни тест синовлари ўтказилади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Юсуф хос Хожиб кўчаси, 31-й. Метронинг “Космонавтлар” бекати, 140-автобус ва 67-маршрут таксининг “Хореография олий мактаби” бекати.

Телефон: 256-24-36 (факс), 256-39-67, 256-37-06.
www.mrxom.uz

ҚАБУЛ ҲАЙЪАТИ

ҲАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ ТАСАРРУФИДАГИ ТАБИИЙ ФАНЛАРГА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ДАВЛАТ УМУМТАЪЛИМ МАКТАБИ

рус тили, миллий истиқбол гояси ва маънавият асослари, физика, математика, биология, кимё фанларидан олий ва биринчи тоифали ўқитувчиларни танлов асосида ишга қабул қиласиди.

Манзил: Тошкент шаҳар, Янги шаҳар кўчаси-1

Мурожаат учун телефонлар: (0-371) 289-07-53
эл. почта манзили: tfidum@xtv.uz

Хурматли ҳамкашибимиз
Нилуфар Юлдашева!

Сизни күттагу 50 ёшингиз ва таваллуд айёмингиз билан чин дилдан самимий муборакбод этамиз. Юртимиз келажаги бўлган ўш авлодга таълим-тарбия беришдек машаққатли ва шарафли ишларингизда муввафқиятлар тилаймиз. Шоғирдларингизда фарзандларингиз, шириндан-шакар неварабарларингиз баҳтига доимо соғ ва саломат бўлинг, уларнинг камолини кўриб юринг.

Эҳтиром ила Пискент туманидаги 28-мактаб жамоаси,
фарзандларингиз ва неварабарларингиз.

Ой булутлар орасида хира шуъланарди. Йўл ёқалаб тарвакайлаб кетган тут дараҳтлари ҳар-ҳар замонда шовуллар, эсаётган шамол асфальтдаги ҳазонларни шитир-шитирлаб у ёқдан-бу ёққа учирарди. Узокдан — қишлоқ томондан итларнинг хуриши келади. Шундогар юраги сиқилиб бораётган Эсоннинг тагин диққати ошар, бораламини сигирдан олмоқчи бўлгандек, қўлига чирмаб олган арқони силтаб тортганча сўқиниб, жониворга бақирап эди. Шу пайт кимдир орқадан келиб, сигирни кафти билан чарслишиб урди-да, "чух жонвор, чух" деди. Оёғини ерга тираб зўрга юриб келаётган сигир деярли ўгуриб кетди. Иккинча бориши орта қолиб кетаётган бузоқни етаклаб Эсоннинг ёнинга келди. Караса, қишлоқдоши Баҳодир ака.

— Эсонмисан? Бозоргами? — деди.

— Бозорга... — Баҳодир аканинг кейинги кетма-кет саволларига Эсон қисқагани жавоб берди. — Пул зарил, ака. Йўқса, соғин сиғирни кўзинг қидими?

— Ўзингнинг сигирнингми?

— Ўзи биргина шу сигир эди. Шу энамди мазаси йўғроқ, ака.

— Э, шундайми? Бир қишлоқда яшаб билмабмиз. Ҳар ким ўз ташвиши билан дегандай. Ҳа-ей, шифосини берсин. Энди... ука, қаслилик одамни чарчатади. Одам сабри бўлса, Худойимнинг яхши кунлари кўп. Мол-дунё топиладиган нарса, соғлиқка қаранг, соглиқка. Насиб этса, тузалиб кетса, тўйларингиздан ота-энга бош бўлса, ҳаммаси эсдан чиқиб кетади.

Баҳодир ака йўл-йўлайк шу кабилардан гапириб кетаркан, гоҳ дехқоннинг маҳсулоти арzonligidan нолир, гоҳ молбозордаги олибсолттарларнинг "устамон"лигидан куйинарди. Сўнг сигирни Эсоннинг ўзи сотадими ё йўқми, бу ҳақда ҳам суршириб, имони бўлса, ўзи сотани маъқуллиги, бугун одамларда оқибат кўтарилиб бораётганинг энг якин қариндош ҳам алдаши мумкинлиги тўгрисида насиҳат ўқиди. Баҳодир аканинг ўғли Жамшид орқада сигирни ҳайдаб келар, отасининг гапи-

ни маъқуллаб кўярди. Бундай вақтларда Эсон ўзини янаям хокисор сезар, таскину тасаллолардан сўнг эгик қаддини бироз ростлагандек бўларди.

Сигирнинг тўхтамасдан тез-тез юришиданни ё Баҳодир аканинг гаплариданми, ҳарқалай, Эсонга эгидаги чопони оғирлик кила бошлади. У чопонин ечмоқчи бўлдию, бундай вақтда одам тез шамоллаши мумкинлигини ўйлаб, чопони ўнгирини қайириб, белбоғига қистирганча йўлида давом этди. Баҳодир ака

сарнинг елкаси учуб тушаёт. Эсон билдики, опаси ийғлаб ўтириби. У соғиб олаётган сутдан кўра кўпроқ кўёш тўқаёт. Говмиш эса борини ийб берётгандек, елинидаги сути сира тугамайди. Қоп-қора кўзларини милтираттганча, ҳатто кулогини ҳам қимирлатмай, бoshини эгиг жим туриби. Эсон бу ҳолатни кузатиб, боща чида турулмади. Кўлидаги емчелакни тапиллатиб ерга кўйди-да, уйга — момоси ёнинга келиб, ёнбошлаб ётиб олди. Момоси унинг

шошмасдан кетиб борарди. Баҳодир ака гапни тагин бозордан, саводан олди. Молни Рустам аканинг сотишини эшитган Баҳодир ака Эсонни тұтқатиб:

— Акангни чақир, шу ерда савдо қиласлий, — деди. Эсон акасига қўнғироқ қилиб, болгана олмади. "Акам ҳали етиб келмаган. Бўлмаса, ўзи мени излаган бўларди", деб ўйлади. Баҳодир ака эса уни тобора қистовга оларди.

— Ўзинг ҳам кап-кatta йигитсан. Нархини айт, савдо қиласлий. Уйдагила-

юборма, дейман-да.

Эсон ишонди. Баҳодир ака унга иккى миллион сўм санаб берди. Рустам эса анча вақтдан сўнг келди. Ақа-ука кўришиши билан Рустам "Сигир қани?" деб сўради. Эсон кўлидаги пулга ишора қилиб:

— Сотдим, — деди.

Рустам нархни эшиши билан бақира кетди:

— Эсинг жойидами сенниг... нимага менсиз со-тасан? Бор, бориб қара, ишонганингнинг ахволини кўр.

Эсон билдики, акаси уни учраттунча бозорни оралаб, унинг молни соттанидан боҳабар бўйлиб ва бундан норози алғозда келаёт. Шунда Эсон акасига: "Нима бўлти, сизсиз соттан бўлсам. Мана пулини олдим. Текинга берди юборганим йўқ-ку", демокчи бўйди индамай кўн қолди.

У акасининг қистови билан одамлар гавжум тортган жойга бориб, бўлаётган савдони орқароқдан кузатди. Жамшид сигирни ипидан ушлаб чеккада индамай турар, Баҳодир ака эса аллаким билан савдо киларди:

— Бой бова, ишонмасангиз ўзингиз биласиз. Ўйимда ўз кўлларим билан боккан молим. Барака топмасангиз, кейин келиб айтинг... лекин уч юзлик сигир эмас-да. Тоза икки ярим миллион бўлса олинг.

Рустам ака Эсонни елкасидан ушлаб, чеккага тортди:

— Кўрдингми? — деди имкони борича босиқлик билан. — Бор, кўпнинг ичидан ўзи жойга олди.

— Ака?! — деди Эсон кўзлари жовдираб. — Нима қилган бўлса ўзига. Лекин уч қамарни кечиб кетади:

— Нарх-навони билмайман-да мен.

Баҳодир ака жиддий му-

аммога дуч келган кишидек

сергак тортди. Оғир ўйга

чўмий, тек қотди.

— Сен билан савдолашиб бўлмаскан, — деди салмокланиб. — Энди Рустамбойнинг ҳам келмаганини... ҳозир ҳаммамиз бозорга кечикяпмиз. Эрталаби савдо яхши-да, ука. Менга ишонсанг экан, ўзим нархлаб олсан. Бир қишлоқнинг одамлари бўлсан. Вазиятингни ҳам айтиб турибсан. Шундай молни бегона кўлга арзимаган пулга бериб

Озодов эса математикани. Келажакда ҳақси соҳани таңлашидан катти назар, уларни бирлаштириб турувчи куч — бу китобхонник. Шундай экан, ёзги таътил чоғида ташкил этилаётган тўғараклар, хусусан, "Ёш китобхонлар"нинг ҳам ахамияти баланд. Колаверса, вилюятимизнинг тарихий жойларига саёҳатлар уштирилмоқда. Ўкувчилик сайдайчлар билан инглиз тилида сўзлашиб, ўз фикрини мустақил баён этишга уринаёт. Шу асно инглиз тилидан билимларни мустаҳкамлаб бормоқ-

ни. Ҳамиджон ЖУМАНИЕЗОВ, Урганж шаҳридаги 6-иختисослаштирилган мактаб-интернат директори

Лафз

Хикоя

тагин сигир ҳақида суриштира кетди. Гап даромадида:

— Яхши молни танишга сотган маъқул, — деди. — Гилам сотсанг... деган гап бор-ку, ўшани зап топиб айтган эскилар. Бекормасда бу. Сизам доим шундай юрмайсиз-ку, Эсонбай. Пулла бўларисиз, мол-ҳол қиласриск. Ана шунда шу сигирнинг бузогидан бирор тасини олиб бўксандиз, ҳам ўзингиз, ҳам кўшингиз барака топади-да.

Баҳодир ака тагин нима-нимердир тинимсиз гапиравар, Эсон бунга жавобан "ҳа" ё "йўқ" деб қиска жавоб кайтариб кетарди.

Кечак Расул ака ўғли Эсонга қўнғироқ қилиб, пул кераклигини, бунинг учун сўнгти илинж сигирни сотиш лозимлигини ва яна пулни тезлик билан пойтатга жўнатишни айтди. Шундан сўнг бу оила аъзоларининг ғам-ташвиши ортганек бўлди. Тўғрида, неча йиллардан бўён суткатиги билан рўзгорнинг унча-мунча кам-кўстуни билдиримай келаётган ола говмиш қадрли бўлиб колган. Жониворни "сигир" деб аташарди. Уни сотиш...

Муяскар сигирни сўнгти бора сориг олди. У сояғти, Эсон емини бериш учун бир чеккада кутиб турибди. Янги соғилаётган сутнинг хиди димокқа урилди, бир маромадиги "шиғшиғ" овозга монанд Муяс-

ринг норози бўлса, ана уйим... Ука, ҳозир бозорга киришинг билан олибсатар ушлади-да, ўзининг айтган нархига бермагунингча кўйиб юбормайди. Кечгача бўлсаям ушлаб туриверади, бошқаларга савдо қиласримайди. Мана, биз кўриб-билиб юрибмиз. Тўғри, ўзим ҳам мол олиб сотаман. Лекин бу уйга, бокиши учун. Ўзи танишлардан сотиладиган соғин сигир излаб юргандим.

Ота-бала Эсонни кўз очиргани кўймасди. Бирин кўйиб иккинчи гапиравар, гоҳ сигирни мақтаса, гоҳ Эсонга насиҳат қиласрди. Эсон гарансиги қолди. Аксига олиб, акаси билан ҳам сира боғланиб бўлмади. Рустам аканинг уйи бозордан анча йирок, кечикиб келиши табиий. Шу боис Эсон нима бўлганда ҳам акасини кутиши мўлжаллаб, айни гапни айтди:

— Нарх-навони билмайман-да мен.

Баҳодир ака жиддий муаммога дуч келган кишидек

сергак тортди. Оғир ўйга

чўмий, тек қотди.

— Сен билан савдолашиб бўлмаскан, — деди салмокланиб. — Энди Рустамбойнинг ҳам келмаганини... ҳозир ҳаммамиз бозорга кечикяпмиз. Эрталаби савдо яхши-да, ука. Менга ишонсанг экан, ўзим нархлаб олсан. Бир қишлоқнинг одамлари бўлсан. Вазиятингни ҳам айтиб турибсан. Шундай молни бегона кўлга арзимаган пулга бериб

Китоб — библиотифувчи қудрат

Ёзги таътилни ҳаммадан кўпроқ ўқувчилар интиқиб кетади. Бу интиқликнинг маънисини дарслардан чарчаганлик, деб тушунмаслик керак. Яхши дам — меҳнатга ҳамдам, дейишган қадимгилар.

Юртимизнинг барча таълим мусассаларизда бўлгани каби мактаб-интернатимизда ҳам ўқувчиларнинг ёзги таътилни мароқли ўтиши учун тадбирлар йўлга кўйилган. "Ёш китобхонлар" тўғараги шулар жумласидан. Таътил-

ниг 23-25 марта кунлари ўтказилган билимлар беллашуви шахар босқичининг ўзиёй фикрим исботи. Мактаб-интернатимиздан катнашган 19 ўқувчидан 14 нафари фахрли ўринни кўлга киритгани кўсумсизни фахр-fururuga тўлдирди.

9-сinf ўқувчиларидан Шоҳруҳ Жуманазаров инглиз тилини мактаб-интернатимиздан ғарниш ниятида. Сайдакамол Қосимов ўхук фанидан фаол. Бобурмирзо Шарифбоев кимёни яхши кўради. Жавохир

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА УНИВЕРСИТЕТИ

2017/2018 ўқув йили учун қабул өзлөн қилади

№	Шифр	БАКАЛАВРИАТ ТАЪЛИМ ЙЎНАЛИШЛАРИ	Жами	Давлат грантлари асосида	Тўлов-контракт асосида
		ОТМ бўйича жами:	1125	317	808
		шу жумладан, таълим йўналишлари бўйича			
1	5110100	Математика ўқитиш методикаси	80	35	45
2	5110200	Физика ва астрономия ўқитиш методикаси	50	15	35
3	5110300	Кимё ўқитиш методикаси	50	15	35
4	5110400	Биология ўқитиш методикаси	50	15	35
5	5110500	География ўқитиш методикаси	25	10	15
6	5110600	Тарих ўқитиш методикаси	40	15	25
7	5110700	Информатика ўқитиш методикаси	40	15	25
8	5110800	Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси	50	10	40
9	5110900	Педагогика ва психология	40	10	30
10	5111000	Касб таълими (йўналишлар бўйича):			
	5111011	Дизайн	40	15	25
	5111047	Компьютер графикаси ва дизайн	40	10	30
11	5111100	Мусиқа таълими	25	10	15
12	5111300	Она тили ва адабиёт:			
	5111301	Рус тили ва адабиёти	25	10	15
	5111306	Рус тили ва адабиёти (ўзга тилдаги түрухларда)	40	15	25
	5111305	Қозоқ тили ва адабиёти	15	3	12
	5111303	Корейс тили ва адабиёти	15	3	12
13	5111400	Хорижий тил ва адабиёт:			
	5111400	Инглиз тили	90	22	68
14	5111500	Чақириқча ҳарбий таълим	60	15	45
15	5111600	Миллий ғоя, маънавият асослари ва ҳуқуқ таълими	25	10	15
16	5111700	Бошлангич таълим ва спорт-тарбиявий иш	100 қоз	23	77
17	5111800	Мактабгача таълим	60	10	50
18	5111900	Дефектология	80	10	70
19	5112000	Жисмоний маданият	30	8	22
		шу жумладан, хотин-қизиллар спорти йўналиши бўйича	10	5	5
20	5112100	Меҳнат таълими	35	8	27
21	5210200	Психология (фаолият тури бўйича)	20	5	15

ЧОРШАНБА — ЁНГИНЛАР ПРОФИЛАКТИКАСИ КУНИ

Президентимизнинг 2017 йил 23 майдаги «Ички ишлар органлари ёнгин хавфсизлиги бўлинмалари фаолиятни тубдан таомиллаштириши тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, ҳафтанинг ҳар чоршанбаси Ёнгинлар профилактикаси куни этиб белгиланди.

Бугунги кунда ҳалқ хўжалиги, корхона, ташкилот ва муассасаларда ёнгин ўчиришнинг механизациялаштирилган ва автоматашган тизимлари, мосламалари кенг кўлланилмоқда. Шундай бўлса-да, ёнгин рўй беришининг олдини олишда асосий масъулити фуқаролар зиминасида бўлади.

Ёнгинлар профилактикаси тадбирлари давомида аввало аҳоли ўртасида ҳамда турли ташкилот ва таълим муассасаларида ёнгин

хавфсизлиги чора-тадбирларига риоя этиш тўғрисида кенг тушунтириш ишлари олиб борилиб, «тилсиз ёв» талофатларининг олдини олиш ва уни муввафқиятли бартараф этишга кенг жамоатчилик жалб этилмоқда.

Дилшод МИРАЛИМОВ, Тошкент шаҳар ИИББ ёхб 28-ҲЕХҚ инспектори, сержант, Умиджон БОТИРОВ, Тошкент шаҳар ИИББ ёхб 10-ҲЕХО смена бошлиги, лейтенант

№	Шифр	МАГИСТРАТУРА МУТАХАССИСЛИКЛАРИ	Жами	Давлат грантлари асосида	Тўлов-контракт асосида
		ОТМ бўйича жами:	97	28	69
		шу жумладан, мутахассисликлар бўйича			
1	5A110101	Аниқ ва табиий фанларни ўқитиш методикаси (математика)	4	1	3
2	5A110201	Аниқ ва табиий фанларни ўқитиш методикаси (физика ва астрономия)	4	1	3
3	5A110301	Аниқ ва табиий фанларни ўқитиш методикаси (кимё)	4	1	3
4	5A110401	Аниқ ва табиий фанларни ўқитиш методикаси (биология)	4	1	3
5	5A110501	Аниқ ва табиий фанларни ўқитиш методикаси (география)	4	1	3
6	5A110601	Ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитиш методикаси (тарих)	4	1	3
7	5A110701	Таълимда ахборот технологиялари	4	1	3
8	5A110801	Тасвирий санъат ва амалий безак санъати	4	1	3
9	5A110802	Муҳандислик графикаси ва дизайн назарияси	4	2	2
10	5A110901	Педагогика назарияси ва тарихи (фаолият турлари бўйича)	4	1	3
11	5A110902	Педагогика ва психология	4	1	3
12	5A111001	Касб таълими назарияси ва методикаси:			
		Касб таълими назарияси ва методикаси: информатика ва ахборот технологиялари	3	1	2
		Касб таълими назарияси ва методикаси: дизайн	3	1	2
		Касб таълими назарияси ва методикаси: компютер графикаси ва дизайн	2	1	1
13	5A111101	Мусиқа таълими ва санъат	2		2
14	5A111301	Она тили ва адабиёт:			
		рус тили	4	1	3
		ўзга тилли гурухларда рус тили ва адабиёти	2	1	1
15	5A111401	Хорижий тил ва адабиёт (инглиз тили)	10	3	7
16	5A111501	Таълим ва тарбия назарияси ва методикаси (чақириқча ҳарбий таълим)	2	1	1
17	5A111601	Ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитиш методикаси (маънавият асослари)	3	1	2
18	5A111701	Таълим ва тарбия назарияси ва методикаси (бошлангич таълим)	4	1	3
19	5A111801	Таълим ва тарбия назарияси ва методикаси (мактабгача таълим)	3	1	2
20	5A111901	Махсус педагогика, дефектология:			
		логопедия	4	1	3
		сурдопедагогика	4	1	3
21	5A112001	Жисмоний тарбия ва спорт машгулотлари назарияси ва методикаси	4	1	3
22	5A112101	Таълим ва тарбия назарияси ва методикаси (меҳнат таълими)	3	1	2

Хўжасатлар бакалавриат таълим йўналишларига 15 июндан 15 июлгача; Магистратура мутахассисликларига 1 июндан 30 июлгача қабул қилинади.

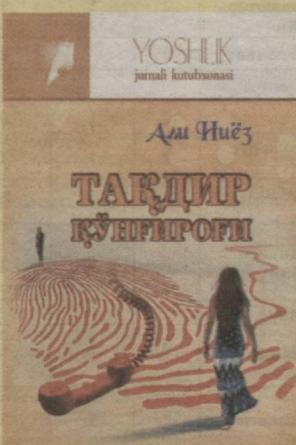
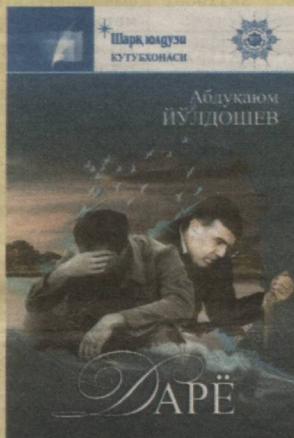
Манзил: Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, Бунёдкор кӯчаси, 27-йи. Телефон: 256-75-00

Китоб миллатнинг ақл кўзини ёритувчи офтобдир!

ЕАФУР ФУЛОМ НОМИДАГИ НАШРИЁТ-МАТБАА ИЖОДИЙ УЙИ

**Гафур Фулом номидаги
нашриёт-матбаа ижодий уйи**

**2017 йилдан бошлаб “Шарқ юлдози”, “Ёшлиқ”,
“Жаҳон адабиёти” журналлари ҳамда “Китоб дунёси”
газетаси кутубхонаси рукинида ўзбек ва жаҳон адабиётининг
энг сара намуналарини нашр этишини бошлади.
Сизга тақдим этилаётган ушбу подир асарлар
Қалбингизга нур ва маърифат олиб киради, деб ишонамиз.**

Махсулотлар сертификатланган.
Хизматлар лицензияланган.

Мурожаат учун манзил: 100128, Тошкент шаҳри,
Лабзак кўчаси, 86-й. Телефонлар: (+99871) 241-83-29. Моб.: (+99895) 144-41-82,
(+99893) 791-00-70, (+99890) 331-32-00. www.gglit.uz, e-mail: info@gglit.uz.

Ma'rifat

TA'SIS ETUVCHILAR:

O'zbekiston Xalq ta'limi vazirligi,
O'zbekiston Oliy ya o'rta maxsus
ta'lim vazirligi, O'zbekiston
Ta'lim, fan va madaniyat
xodimlari kasaba uyushmasi
Respublika kengashi.

Bosh muharrir Abdusamat RAHIMOV

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida
2006-yil 22-dekabrda 0067-raqam bilan ro'yhatga olingan.

Indeks: 149, 150. Г-615. Tiraj: 51647.

Hajmi 4 bosma taboq. Ofset usulida bositgan,
qog'oz bichimi A-3. Bahosi sotuvda erkin narxda.

TELEFONLAR:
qabulxona — 233-50-55;
kotibiyat — 233-99-15;
reklama va marketing bo'limi —
233-42-92(faks), 236-54-17.

ISSN 2010-6416
n772010641009

«Ma'rifat»dan
materiallarni ko'chirib
bosish tahririyat ruxsati
bilan amalga oshirilishi
shart.

Tahririyatga kelgan
qo'tyozmalar taqriz
qilinmaydi va muallitiga
gaytarilmaydi.

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasi.
Korxona manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

O'ZA yakuni — 22.40 Topshirildi — 23.30

MANZILIMIZ:
100083, Toshkent shahri,
Matbuotchilar ko'chasi, 32-uy.
Web-site: www.marifat.uz

Dizaynerlar:
Malohat TOSHOVA, Faxreddin RAHIMOV.
Navbatchi muharrir:
Nasiba ERXONOVA.
Navbatchi:
Bobomurod XUDOYBERDIYEV.

1 2 3 5 6